

DCC Doctoral School 'Literatuur en (post)humanisme' – verslag

Door Eszter Simonfi

Van 7 tot 14 juli 2023 vond de DCC Doctoral School plaats aan de Univerzita Palackého in Olomouc, Tsjechië. Deze thematische zomerschool, die om de twee jaar in Centraal-Europa wordt georganiseerd, biedt een platform aan master-studenten en promovendi uit de regio om ze te laten kennis maken met actuele thema's van het vakgebied Nederlandse letterkunde.

Het thema van de zomerschool van 2023 'Literatuur en (post)humanisme' had als doel om de 15 deelnemers te laten onderdompelen in de vier dimensies van het posthumanisme zoals die te waarnemen zijn in de literatuur en in literair onderzoek. In het kader van de introductielesing van Herbert van Uffelen, *Literatuur in het tijdperk van het posthumanisme* werd de filosofische achtergrond en de belangrijkste concepten van het onderwerp belicht. De dimensies waarlangs in de daaropvolgende lezingen steeds een literair thema werd gekoppeld aan een aspect van posthumanisme, werden belicht door een expertdocent:

Małgorzata Dowlaszewicz (Universiteit Wrocław) bestudeerde de personificatie van het kwaad in literaire teksten, hoe deze voorstelling verandert en door welke menselijke en onmenselijke eigenschappen dit gekenmerkt wordt.

Orsolya Réthelyi (ELTE, Boedapest) heeft het perspectief van dieren in literaire teksten onder de loep genomen en hoe interpretaties veranderen als antropocentrisme niet vanzelfsprekend is, als 'het menselijke dier' niet meer centraal staat.

Alexa Stoicescu (Universiteit Boekarest) bood inzicht in hoe menselijke personages in literatuur omgaan met technologie, met name met robots, en hoe literatuur met robots existentiële vragen opwekt over identiteit, moraliteit en de toekomst van menselijke interactie.

Claudia Zeller (Universiteit Utrecht) introduceerde bureaucratie als literair onderwerp (bureaucratie voorbij kantoorrealisme), en hoe het in dystopische literatuur wordt gebruikt.

Het programma van de zomerschool bestond uit zes lesdagen, gestructureerd met een inleidend college in de ochtend, gevolgd door interactieve workshops. Na het ochtendcollege waar een van de docenten de theoretische achtergrond introduceerde bij een van de dimensies volgden de ochtendworkshops die als platform dienden voor deelnemers om theoretische concepten te bespreken en toe te passen op specifieke geselecteerde teksten.

De middagsessies waren gereserveerd voor workshops waar de deelnemers onder leiding van een docent in kleine groepen reflecteerden op elkaars onderzoek.

Naast theoretische lezingen en praktijkgerichte workshops, bood het programma een culturele verrijking met een gezamenlijk museumbezoek aan het Aartsbisschoppelijk Museum van Olomouc, een boeiend interview en/of lezing met sci-fi auteur Auke Hulst en een gastlezing van dichter – beeldend kunstenaar Lies Van Gasse.

De laatste dag begon met het afsluitend symposium waar de groepen van de middagsessies het resultaat van een weeklange samenwerking en gemeenschappelijk onderzoek mochten presenteren.

De DCC-zomerschool werd afgesloten met een hartelijke Tsjechische afscheidsborrel, die de banden tussen deelnemers versterkte.

Deze week in het teken van 'Literatuur en (post)humanisme' bood een rijke en boeiende academische ervaring. Naast het vergroten van theoretische kennis over literatuur binnen het post humanistische tijdperk, heeft het programma ook geleid tot waardevolle interacties tussen deelnemers en experts. De lezingen, workshops en speciale evenementen boden een veelzijdigheid aan inzichten en inspiratie voor verdere academische verkenningen binnen dit boeiende vakgebied.